

**ПРЕДИЗБОРЕН ПОЛИТИЧЕСКИ
ТРИЪГЪЛНИК: КОВИД-19,
ИКОНОМИКА, АКТИВНОСТ**

ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ПРОУЧВАНЕТО

ОСНОВНИ ИЗВОДИ

Втората вълна от КОВИД-19 и затихването на протестите намаляват летния пик в градуса на социално напрежение и извеждат отново на преден план екзистенциалните проблеми на хората пред политическите дилеми. Това показват резултатите от регулярното проучване на общественото мнение на Алфа Рисърч, реализирано в периода 15 – 21 декември 2020г., сред извадка от 1017 пълнолетни жители от цялата страна.

- За президента Р. Радев годината приключва с положителен баланс в общественото доверие. През последните три месеца одобрението за него нараства от 42% до 46%, а неодобрението спада от 29% до 24%. След активното ангажиране на държавния глава с протестите обаче подкрепата за него е много по-силно белязана от партийни симпатии: сред привържениците му се открояват предимно избиратели на леви (БСП, АБВ) и нововъзникващи формации (Изправи се.бг, „Има такъв народ“, Възраждане). Отношението на десни, центристски избиратели, както и на негласуващите е преобладаващо отрицателно.
- Охлажда се нажежената „до червено“ през летните месеци критика към правителството и премиера. В оценките за дейността им се наблюдава лек ръст, но на фона на продължаващ сериозен превес на негативните мнения. Одобрението за работата на кабинета остава в рамките на установените през септември 14%, но неодобрението спада с 10 пункта от 60% до 50%. Най-изявени критици на правителството и премиера са привържениците на леви и по-радикални формации. Отношението на дясно-центристките избиратели е силно поляризирано: те са както сред тези, които повече от средното подкрепят правителството, така и сред най-недоволните от действията му.
- Парламентът остава най-слабо популярната сред обществото институция със 7% положителни срещу 51% отрицателни оценки.
- Съдебната система е сферата, в отношението към която протестите успяват да предизвикат по-съществена промяна. За първи път през последното десетилетие се откроява тенденция към ръст на общественото доверие в съда и разтварянето на ножицата с доверието към прокуратурата. До лятото на 2020г. и двете институции се ползваха с относително идентични равнища на одобрение, със силен превес на критиката към тяхната работа. През последната половин година обаче, съдът получава по-висока подкрепа за работата си (16% срещу 10% -12% за главния прокурор). Още по-сериозна е разликата в неодобрението: 52% за главния прокурор срещу 35% за съда.
- Полицията е от малкото институции, чиято работа през последните месеци получава преобладаващо положителни оценки – 32% позитивни срещу 22% негативни.

ОСНОВНИ ИЗВОДИ

- Протестите от лятото на 2020г. изостриха критичните оценки към управлението, но не успяха да дадат изключително важната за кризисни ситуации яснота за бъдеща управленска формула, нито за приоритетите и лица, които ще ги реализират. Това прави бъдещата политическа конфигурация заредена с много неизвестни.
- 43 на сто очакват, че изборите няма да излъчат категоричен победител и ще е нужно коалиционно управление. При такъв вариант 27 на сто биха желали коалиция с участието на ГЕРБ. Също толкова – коалиция с участието на БСП. За момента изглежда нищожна вероятността за коалиция без участието на една от двете водещи политически сили.
- Нарастването на страховете от влошаването на пандемичната ситуация през декември и фокусирането върху мерките за преодоляването на здравните и икономически последици от нея, води до спад в намерението за участие в парламентарните избори. 49.6% от участвалите в проучването граждани смятат да гласуват, което е спад с около 10 на сто спрямо септември 2020. 28% се колебаят и 22% не възнамеряват да гласуват.
- В условия на множество неизвестни, разбираемо липсва обществен консенсус, дали е по-добре изборите да се проведат в първия възможен момент, или да се отложат. Евентуална нова вълна от зараза с КОВИД-19 би накарала 43% от българските граждани (най-вече по-възрастните поколения, хора от рискови групи и техни близки) да се замислят, дали да отидат до урните. Обратно, 42% смятат, че вотът трябва да се проведе в първия възможен момент, защото отлагането му би било само в полза на управляващите. Реалният спад в намеренията за гласуване обаче е ясен индикатор за негативното отражение на една изострена пандемична ситуация върху избирателна активност.
- По-ниската избирателна активност, от своя страна, води до електорални бонуси за големите партии и отлив в подкрепата за по-малките и новите участници в изборите.
- Ако изборите бяха днес, най-вероятният резултат е шестпартиен парламент с неустойчиво от политическа гледна точка мнозинство и трудно съставяне на управленска коалиция.

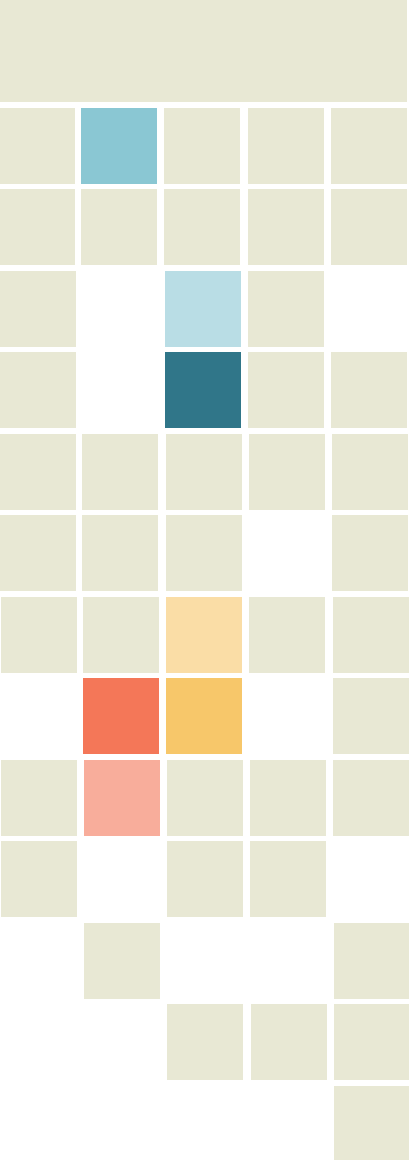
ОСНОВНИ ИЗВОДИ

- През декември ГЕРБ (24.3%) има преднина от 2.4 пункта пред БСП (21.9%) в предпочитанията на твърдо решилите да гласуват. Лидерите и на двете водещи партии стабилизират позициите си. Б. Борисов възвръща част от доверието си в сравнение с есента (от 20.3% до 23.5%). След като спечели вътрешнопартийната битка, К. Нинова също укрепва обществено доверие (от 19.8% до 20.5%).
- Всички останали партии обаче повече или по-малко губят подкрепа. Парламентарно представените – заради натрупаното недоволство от статуквото, а извънпарламентарните – заради смяната в приоритетите на общественото мнение с втората вълна на КОВИД-19 и затихването на протестния потенциал.
- Като трета парламентарна политическа сила и през декември се очертава „Има такъв народ“, но упоритото въздържане от представянето на лица и приоритети започва да отнема от предимството им: подкрепата за партията спада от 14.9% през септември до 10.2% през декември, а за Сл. Трифонов – от 36% до 30.3%.
- Подобна тенденция е налице и в подкрепата за Демократична България. Тя спада от 9.4% до 6.1% за последните три месеца, главно заради по-ниската мобилизация на техните симпатизанти. Обединението запазва висок дял сред колебаещите се избиратели, но по-нисък сред твърдите участници в изборите. Връщането на тези избиратели може да го приближи към по-високите летни позиции. Лидерът на формацията Христо Иванов запазва персонално доверие от 14.7%.
- Платформата Изправи се.бг (4.9%) на Мая Манолова, макар и най-близо до чертата от 4%, също запазва шансове за представителство. Персоналният рейтинг на М. Манолова, както на Сл. Трифонов, също бележи лек спад (от 32.9% до 30.3%), но тя остава доста по-популярна, отколкото нейната формация.

ОСНОВНИ ИЗВОДИ

- Сплотилият се по време на протестите електорат на ДПС достига 7.2% от твърдо решилите да гласуват, което отрежда четвърта позиция на Движението. За разлика от тях, симпатизантите на ВМРО – НФСБ продължават плавно да намаляват до недостатъчните за влизане в парламента 2.7%.
- Фрагментацията на протестния вот се задълбочава и от нарастващия дял на нерешилите за кого да гласуват (от 10.1% до 16.3%). Колебание в най-голяма степен изразяват млади, високо образовани български граждани.
- Въпреки предизвикателствата, мнозинството от избирателите подхождат с доверие към предстоящите избори: 20% нямат притеснения за честността им, други 42% допускат, че може да има нарушения, но те няма да окажат съществено отражение върху резултата. Тезата, че вотът ще бъде изцяло манипулиран се подкрепя от 24 на сто, предимно симпатизанти на асоциираните с протестите формации.

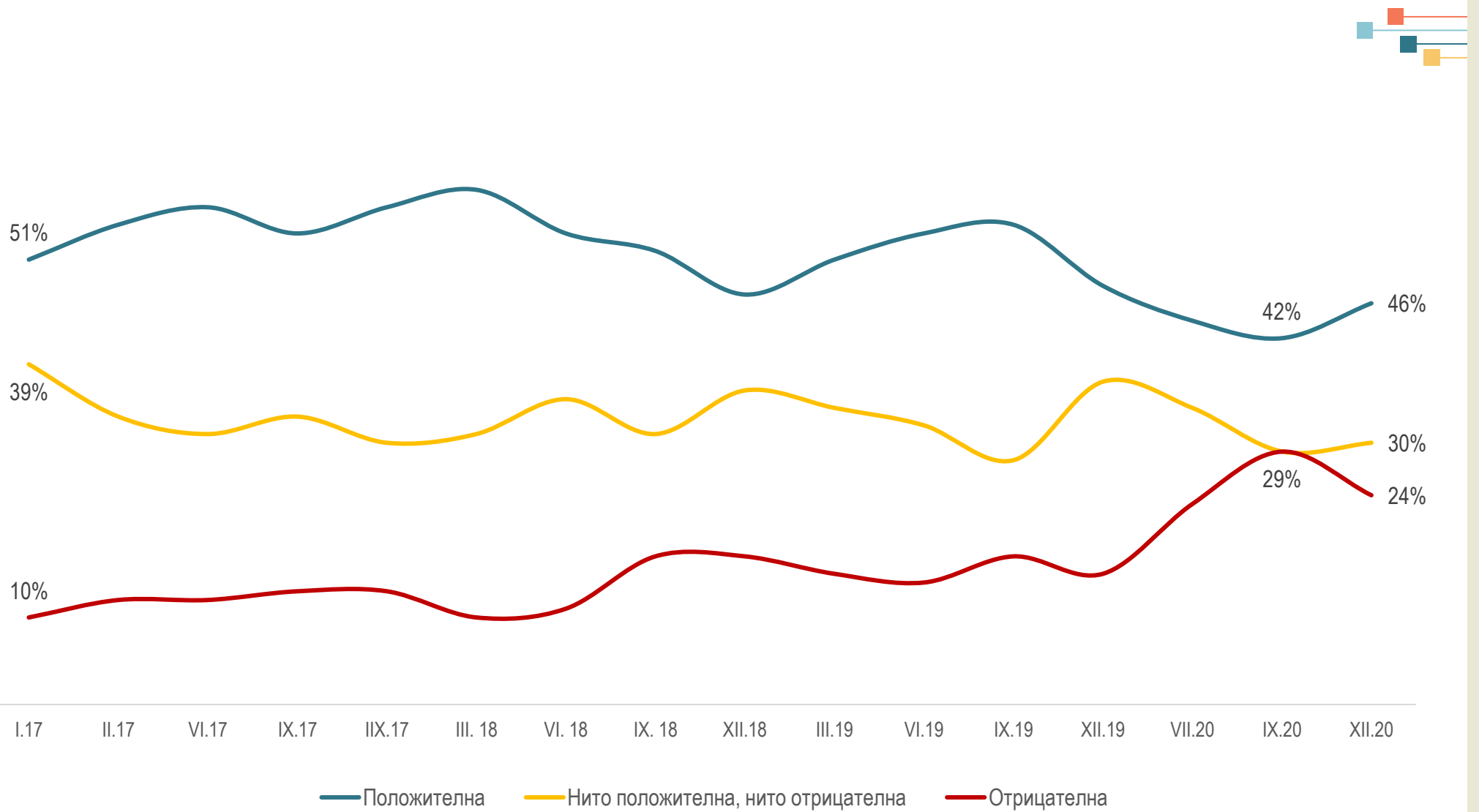
КОВИД-19, икономическите затруднения и възможността на партиите да дадат яснота за характера на следващото управление са факторите, които ще окажат решаващо влияние върху изхода от вота за 45-то Народно Събрание. Нито един от двата основни сценария не може да бъде изключен. Овлабяването на здравната и икономическа кризата, както и фрагментирането на опозицията, ще бъде в полза на управляващите. Обратното, евентуално катализиране на негативните настроения в обществото и формулирането на привлекателна за широки социални групи политико-ценностна алтернатива с ясно лидерство, може, от своя страна да върне тласъка в подкрепата за претендентите.

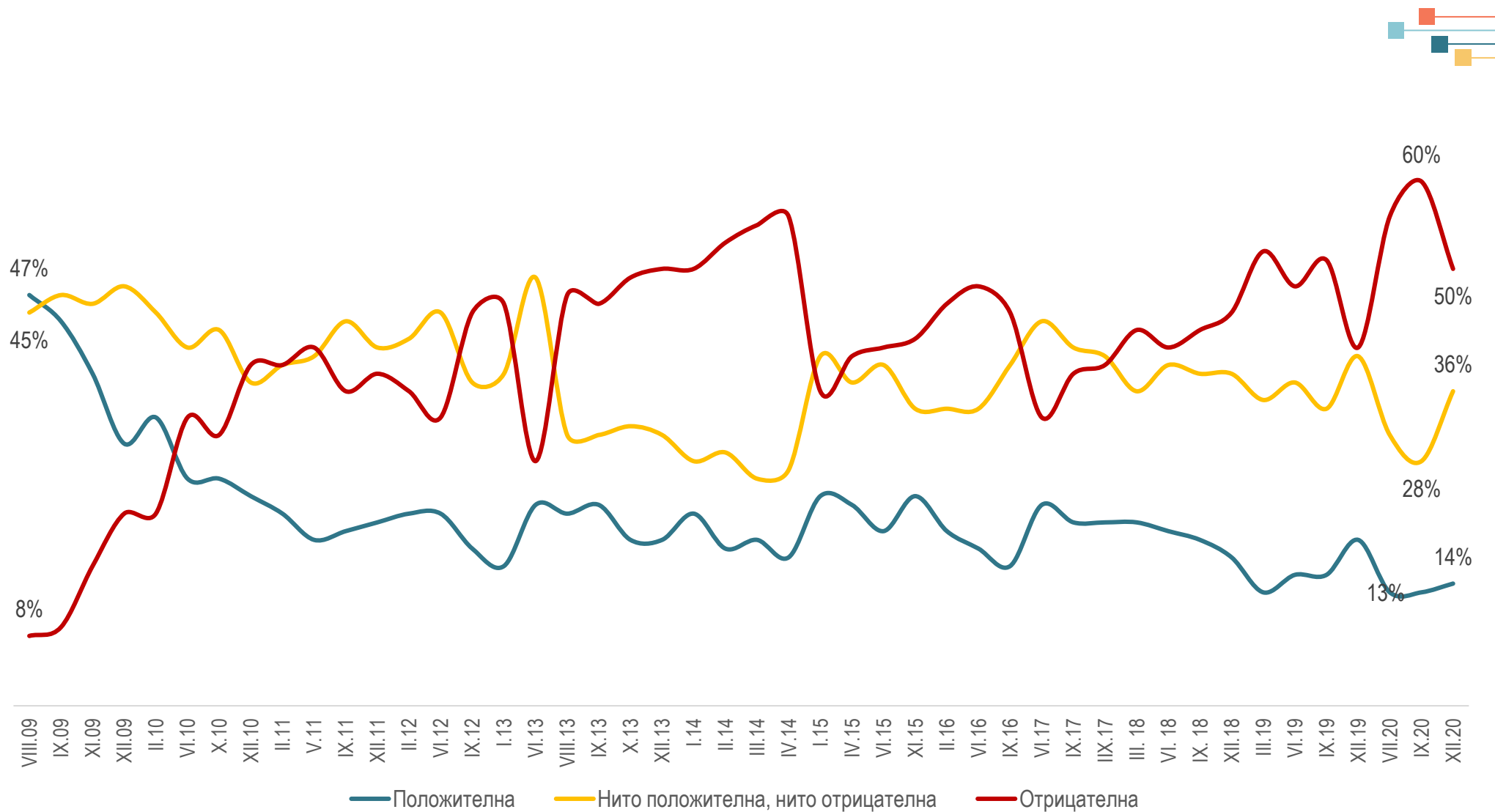
Доверие в институциите

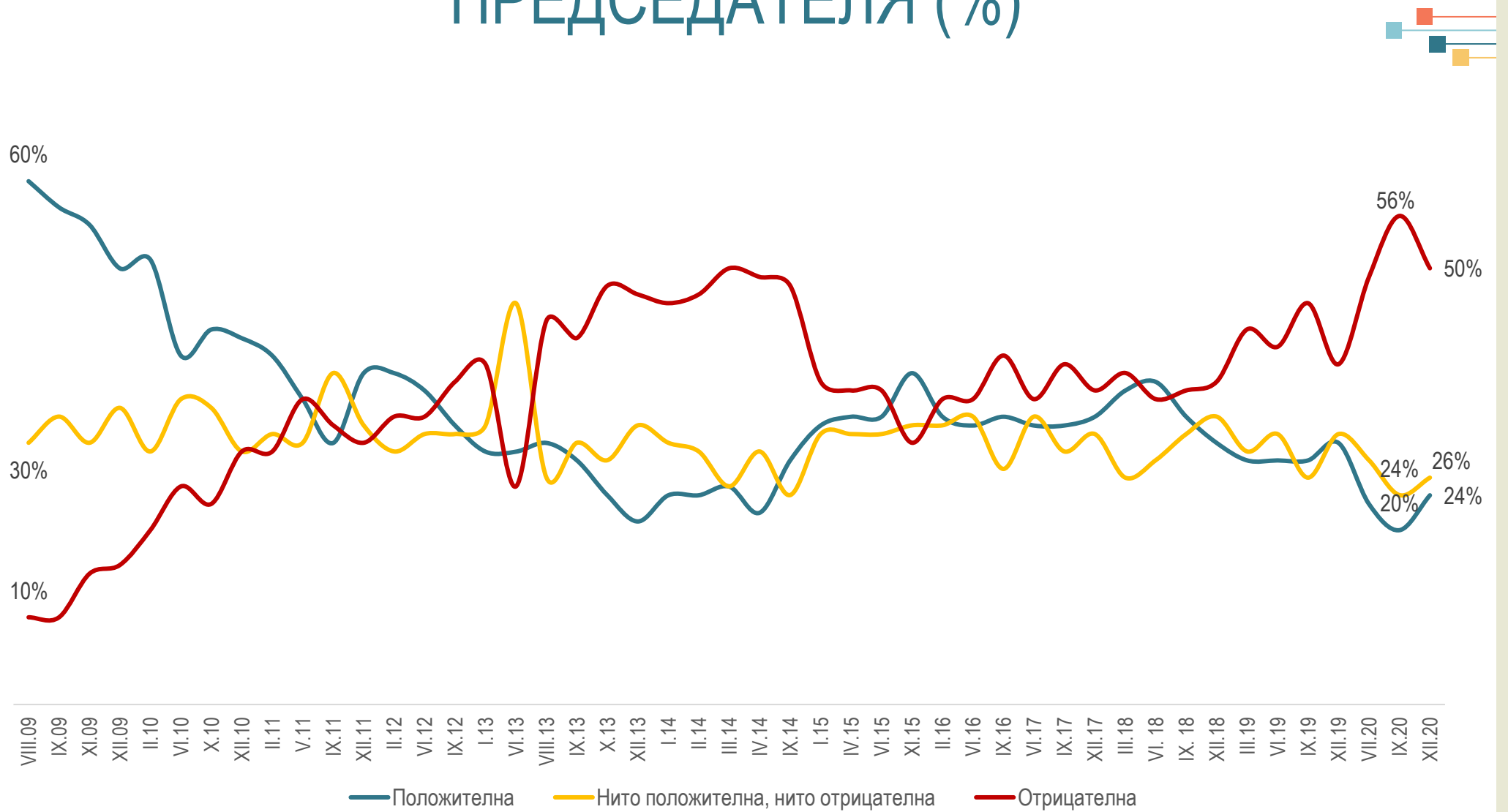
ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА ПРЕЗИДЕНТА (%)

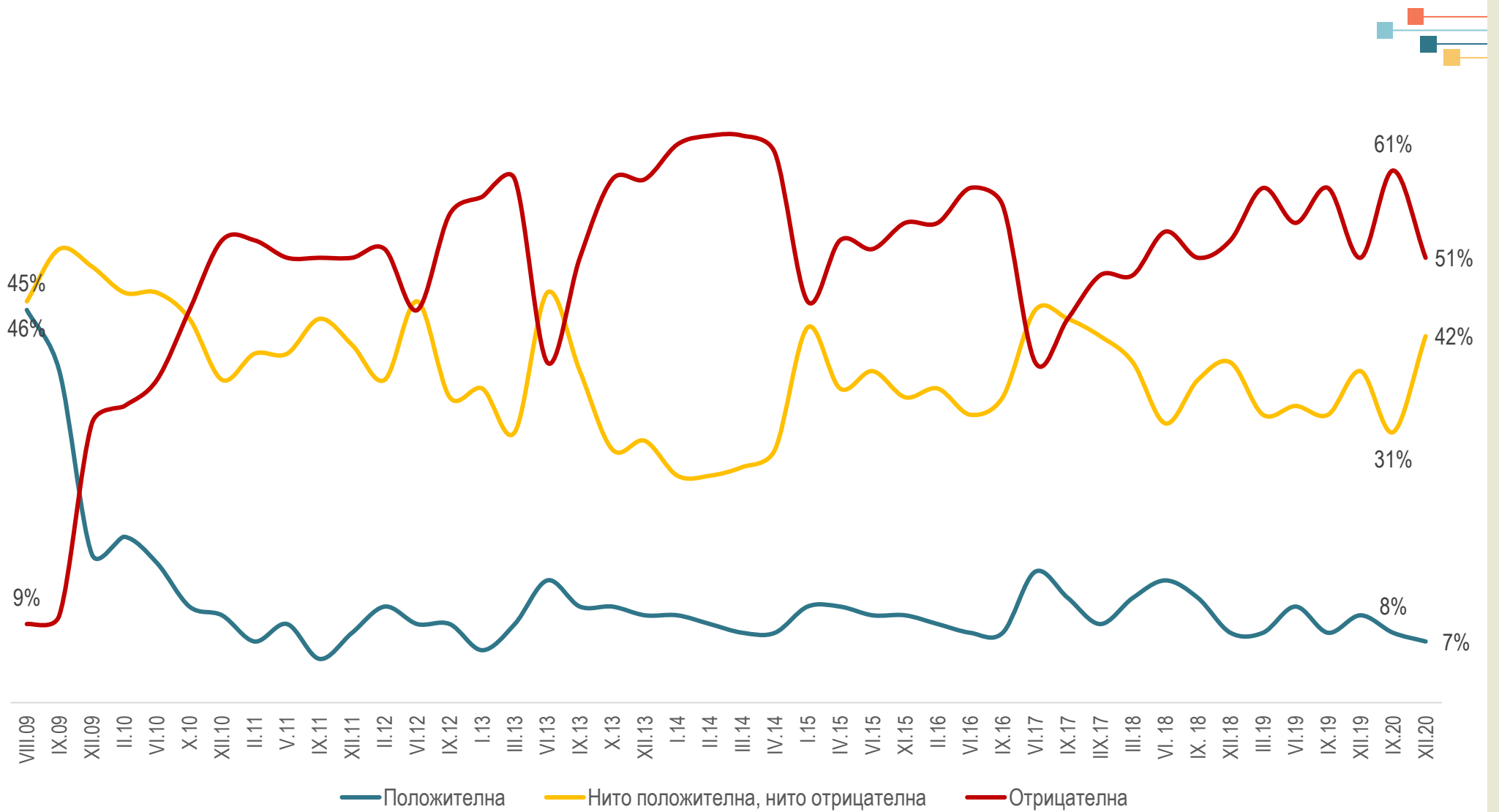
ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА ПРАВИТЕЛСТВОТО (%)

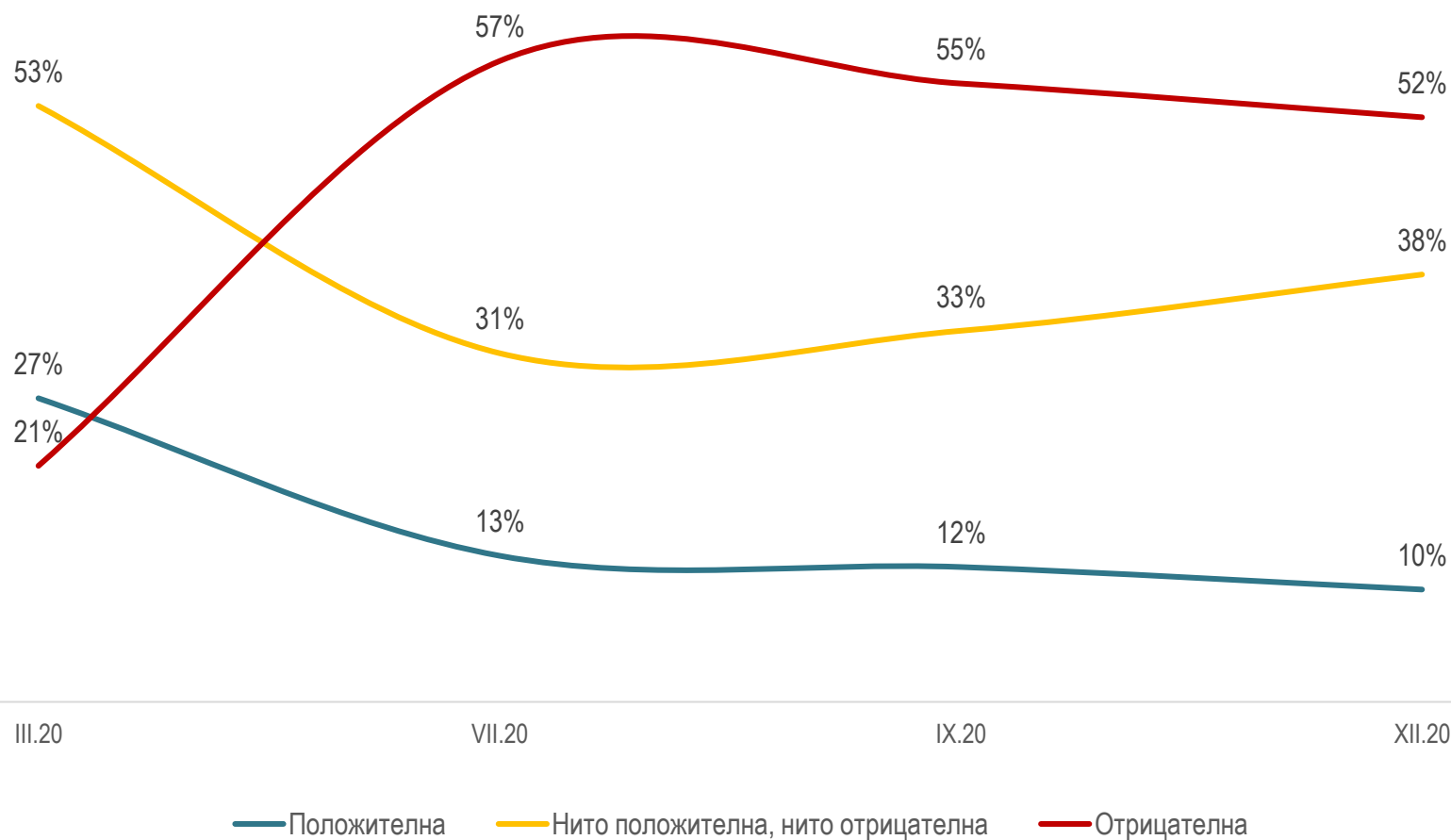
ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛЯ (%)

ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА ПАРЛАМЕНТА (%)

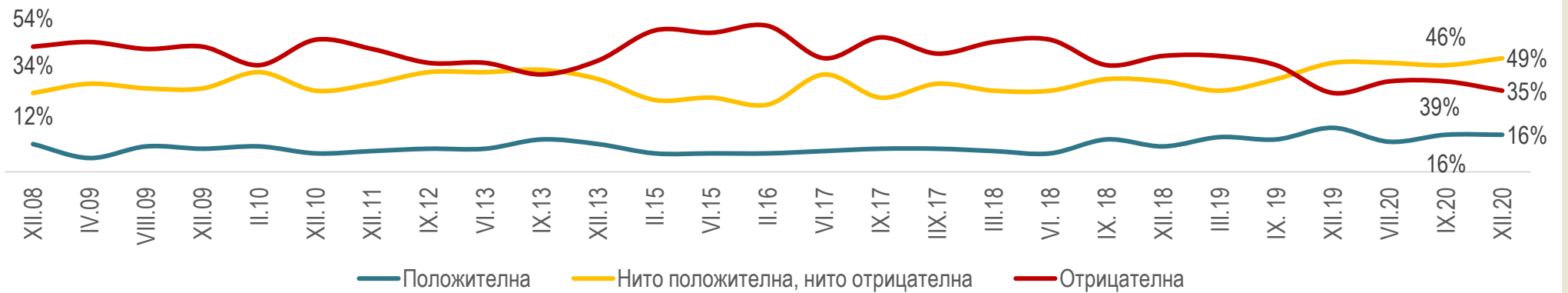

ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА ГЛАВНИЯ ПРОКУРОР ИВАН ГЕШЕВ (%)

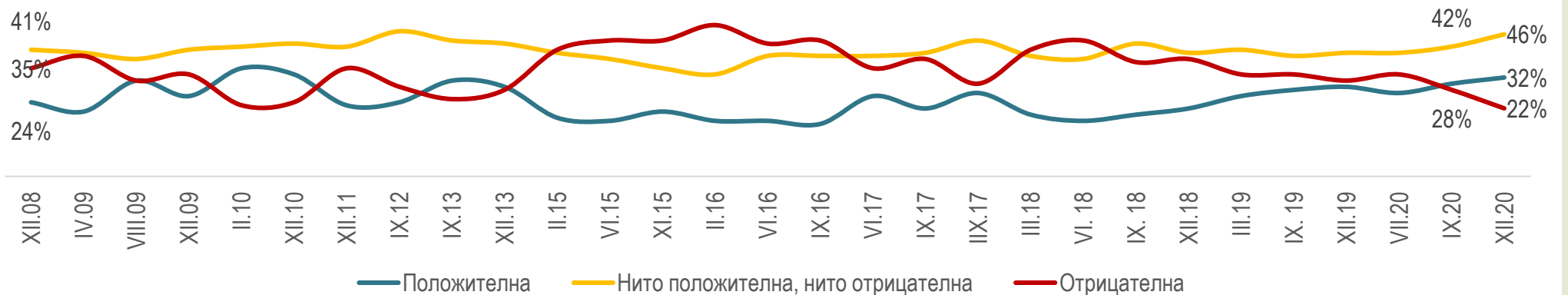

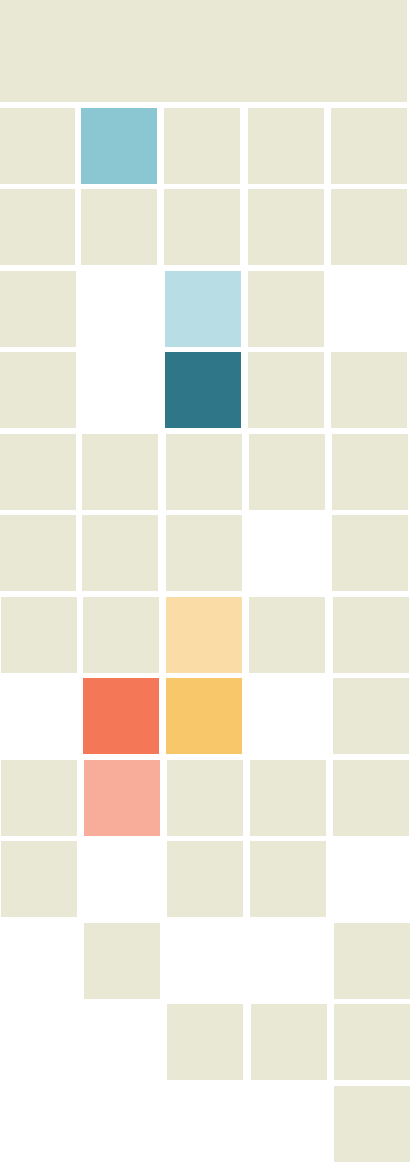
ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА СЪД, ПОЛИЦИЯ (%)

Съд

Полиция

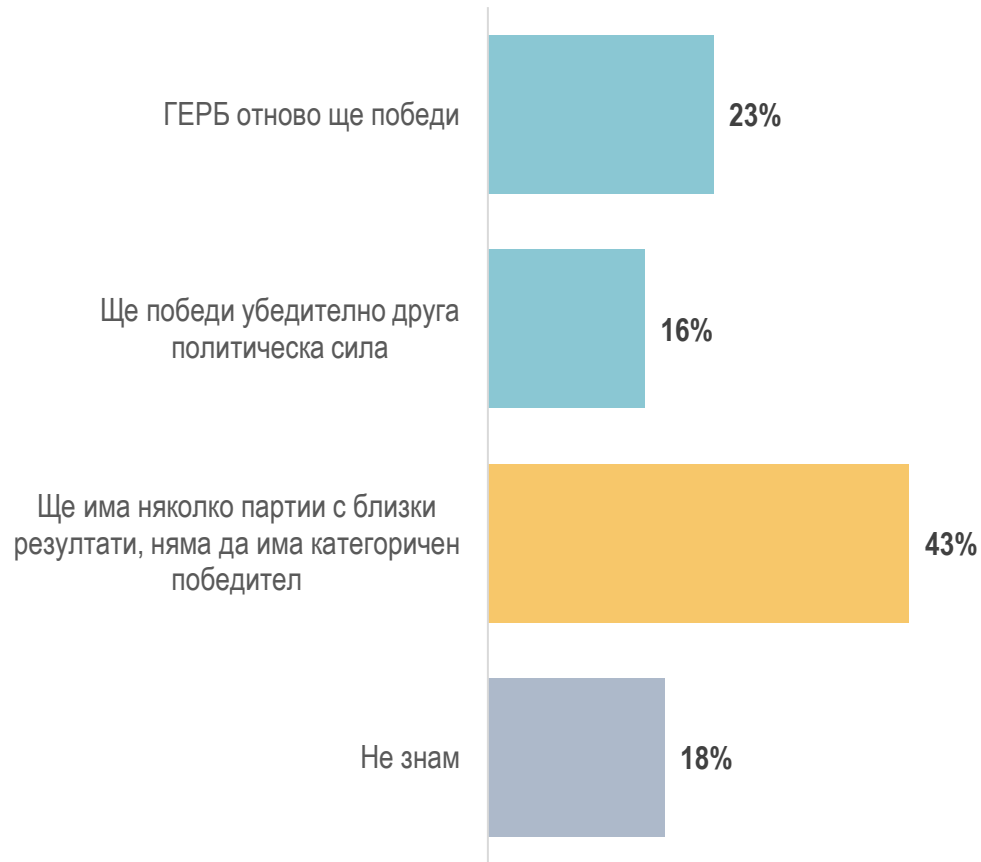

Политически очаквания

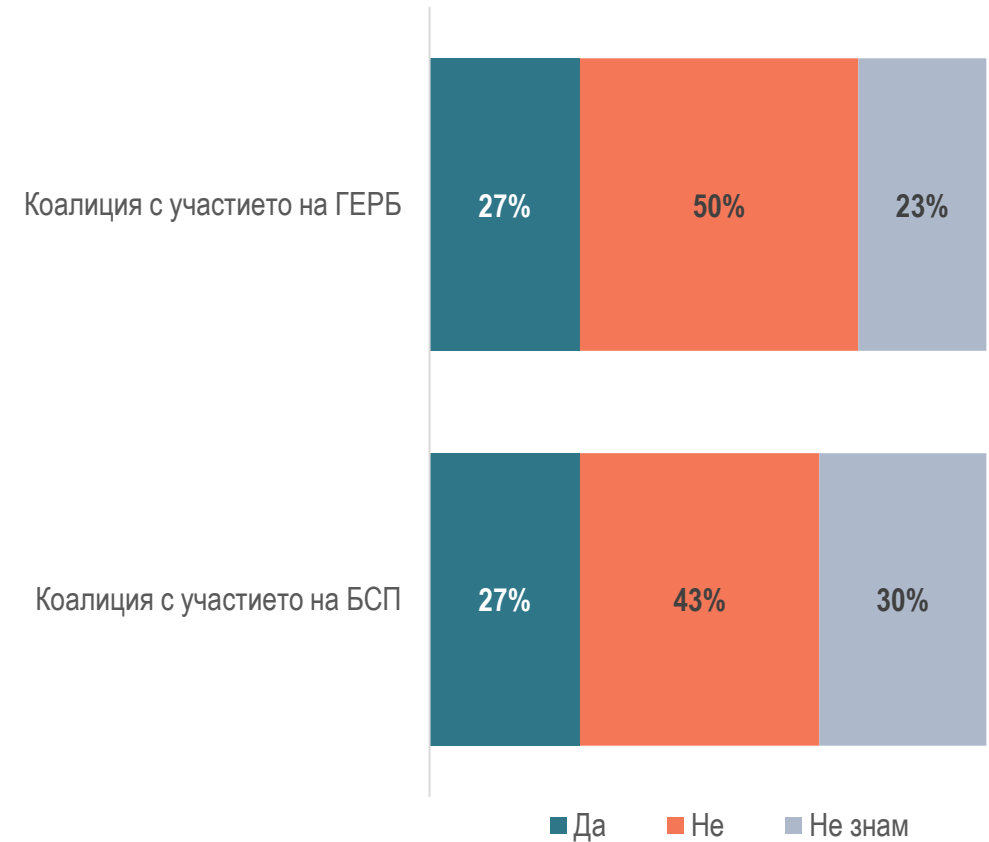

ПОЛИТИЧЕСКИ ОЧАКВАНИЯ

Очаквания за резултатите от парламентарните избори:

Ако няма категоричен победител в изборите, предпочитате да се сформира:

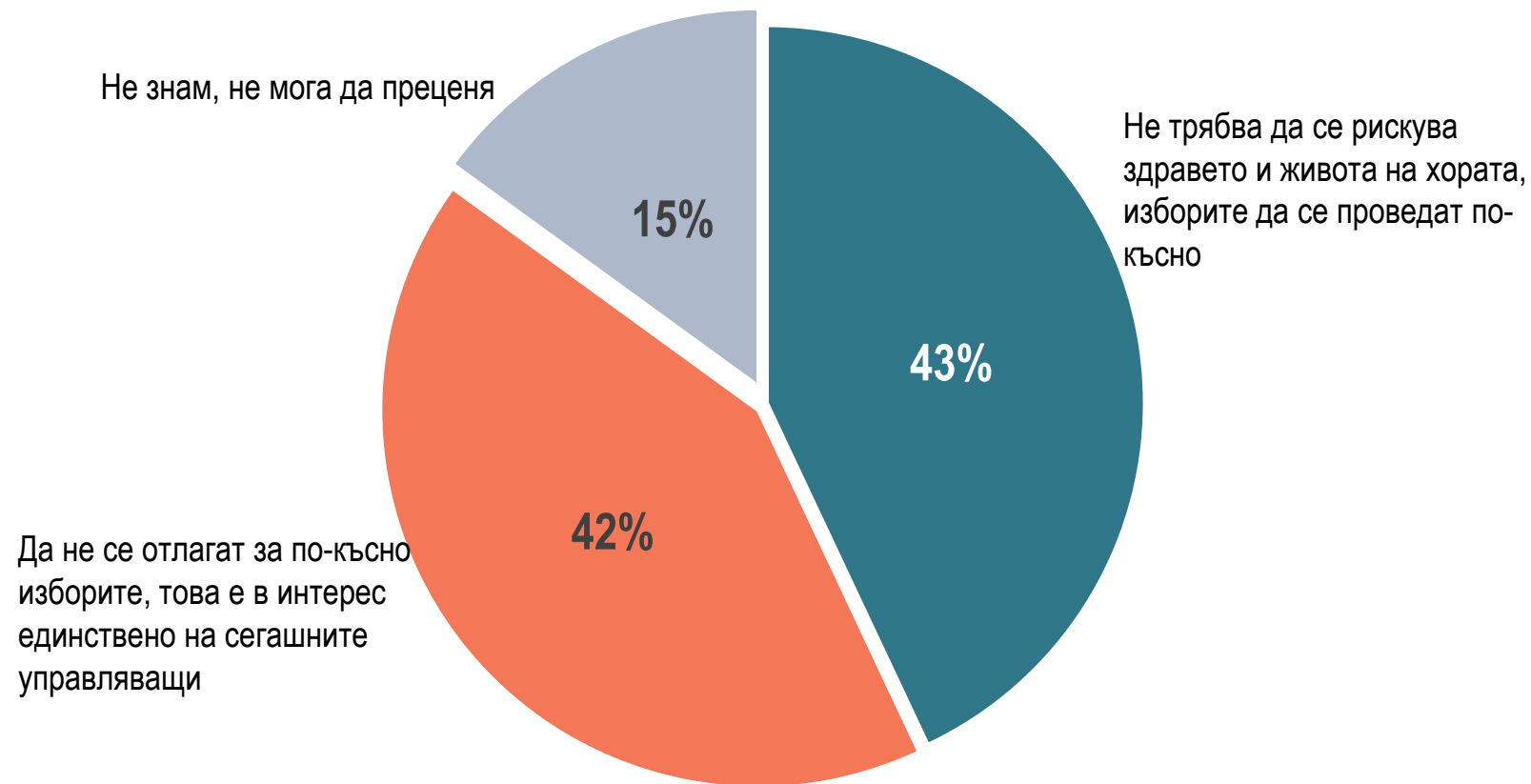

Доверие в лидери и електорални нагласи

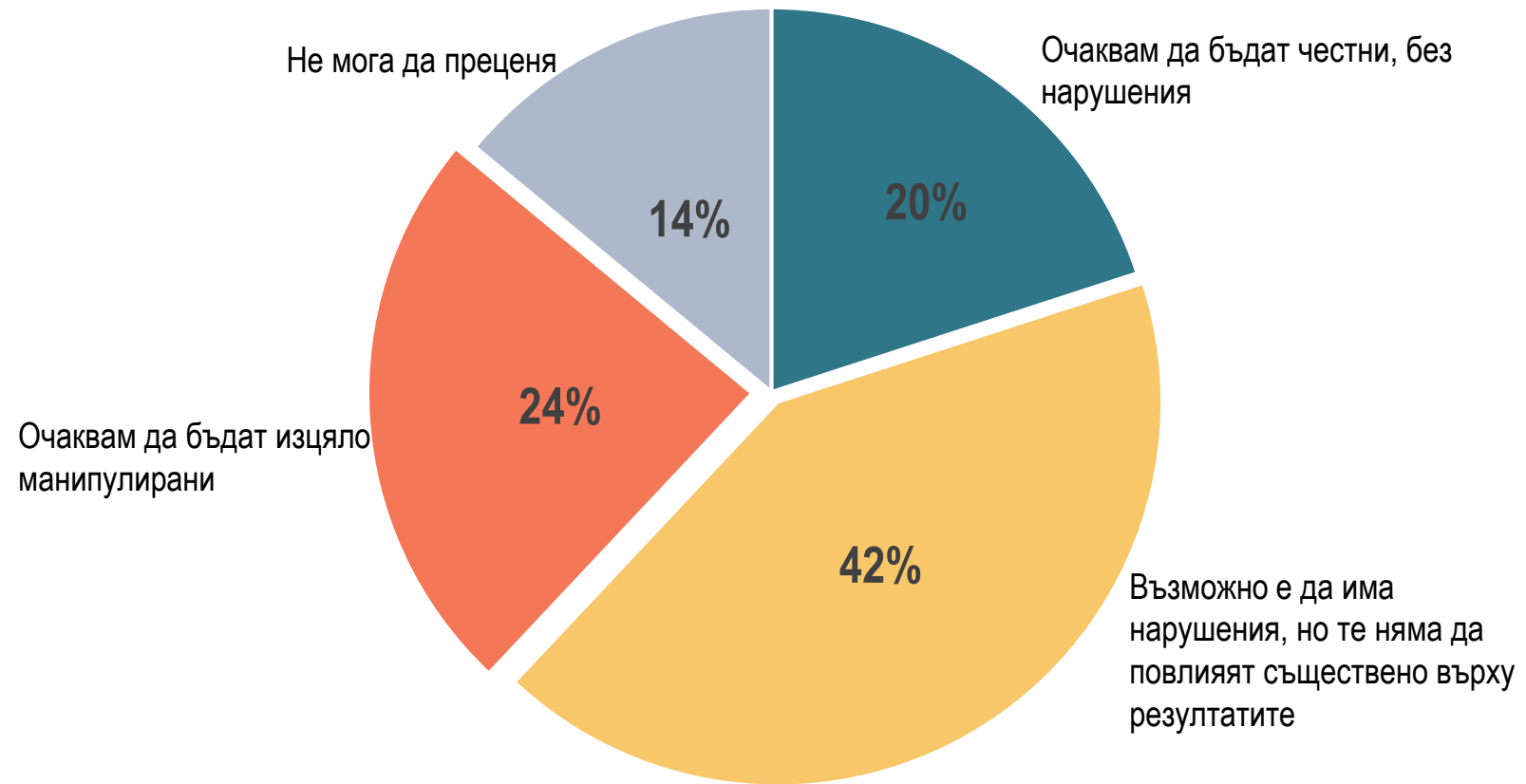
ОЧАКВАНИЯ ЗА ПАРЛАМЕНТАРНИТЕ ИЗБОРИ

Нагласи към вероятността за отлагане на изборите заради пандемията от КОВИД-19:

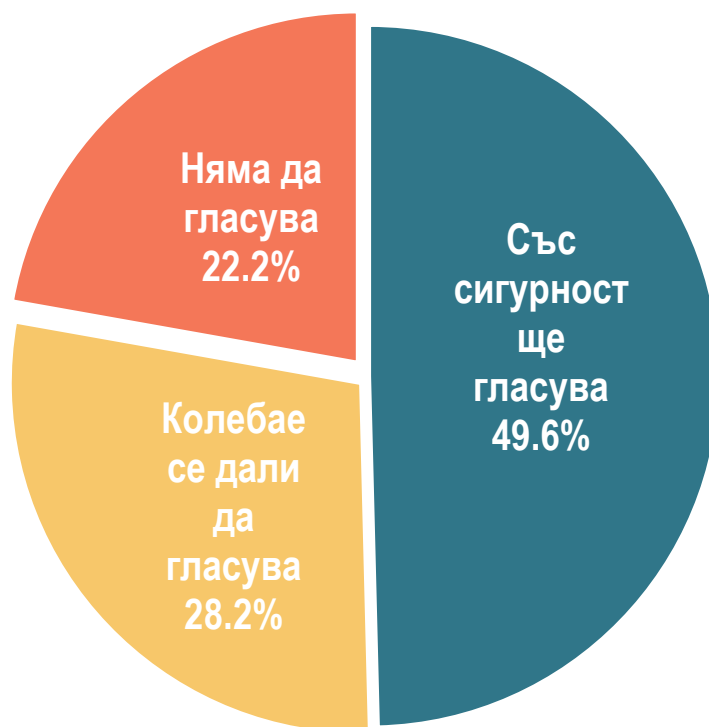
ОЧАКВАНИЯ ЗА ПАРЛАМЕНТАРНИТЕ ИЗБОРИ

Какви са очакванията Ви за предстоящите през следващата година парламентарни избори?

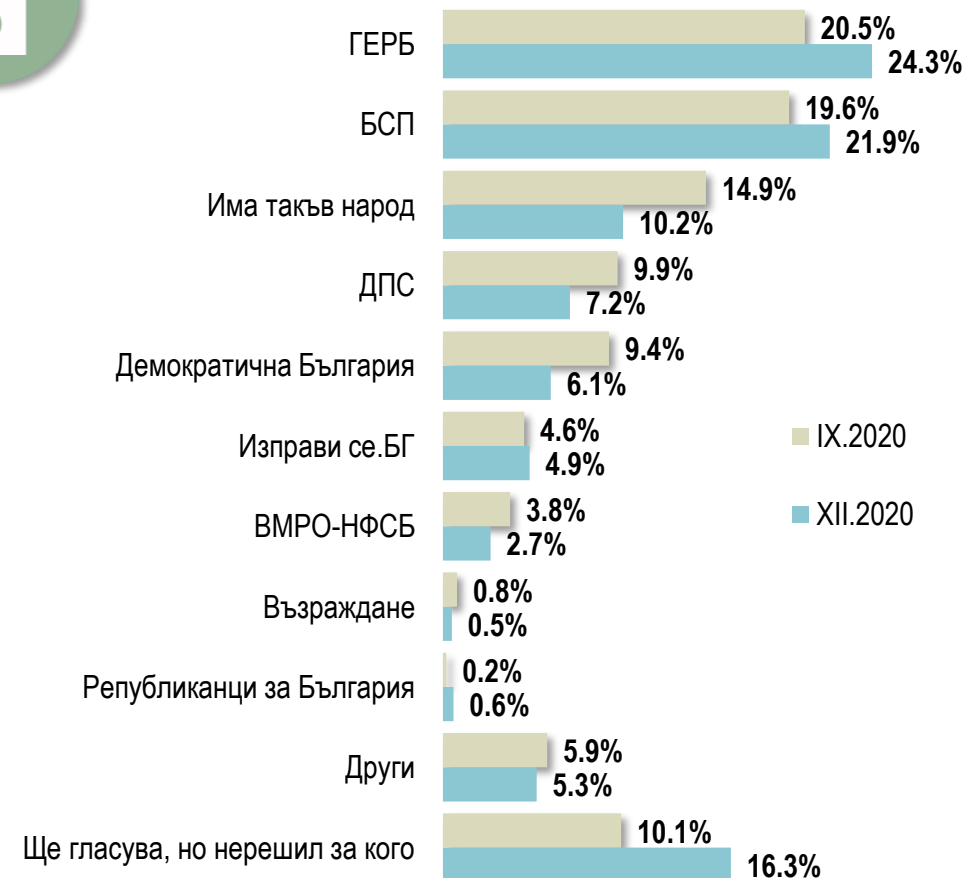
ЕЛЕКТОРАЛНИ НАГЛАСИ ЗА ПАРЛАМЕНТАРНИ ИЗБОРИ

Намерение за участие в парламентарните избори

За коя от следните партии бихте гласували, ако следващата неделя се провеждат ПАРЛАМЕНТАРНИ избори?

(СРЕД ТВЪРДО РЕШИЛИТЕ ДА ГЛАСУВАТ)

ДОВЕРИЕ В ЛИДЕРИ НА ПАРТИИ (%)

Рейтинг на доверие	II.17	VI.17	IX.17	XII.17	III.18	VI.18	IX.18	XII.18	III.19	VI.19	IX.19	XII.19	VII.20	IX.20	XII.20
Слави Трифонов	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	36	30.3
Мая Манолова	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	32.9	30.1
Бойко Борисов	31.9	32.2	32	33.1	35.6	37.2	32.8	30.1	28.5	28	27.5	29.6	23.1	20.3	23.5
Корнелия Нинова	25.3	27.3	24.4	27.8	26.4	23.3	22.2	19.4	23.3	22.3	21.7	20.8	15.1	19.8	20.5
Красимир Каракачанов	26.4	28.4	29.1	29.9	29.8	25.2	23.4	16.3	19.6	23.9	22.5	18.9	12.4	12.1	15.2
Христо Иванов	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15.5	14.7
Валери Симеонов	9.8	13.0	13.9	10.3	11.4	16.4	11.1	5.1	7.8	9.1	8.3	9.1	6.1	7.3	6.4
Ахмед Доган	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8.2	4.8
Цветан Цветанов	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3.0	3.2

Contact details:

Alpha Research
54, Iskar Str.
1000 Sofia, Bulgaria

Tel.: +359 2 983 60 56

Fax: +359 2 983 61 68

E-mail: headoffice@alpharesearch.bg

www.alpharesearch.bg